

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยธนาคารที่ดิน เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งธนาคารที่ดิน เพื่อเป็นกลไกของรัฐในการบริหารจัดการที่ดิน เพื่อเกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเรื่องที่ดินทำกินของประเทศ ตลอดจนเพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงในการมีที่ดินทำกิน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูญเสียสิทธิในที่ดินทำกินของเกษตรกร รักษาที่ดินเกษตรกรรม และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มศักยภาพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ร่าง

พระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งธนาคารที่ดิน เพื่อเป็นกลไกของรัฐในการบริหารจัดการที่ดิน เพื่อเกษตรกรและผู้ยากจน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเรื่องที่ดินทำกินของประเทศ ตลอดจนเพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงในการมีที่ดินทำกิน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูญเสียสิทธิในที่ดินทำกินของเกษตรกร รักษาที่ดินเกษตรกรรม และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มศักยภาพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารที่ดินที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา การทำไร่ การทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การประมง การเลี้ยงไหมและสาวไหม การปลูกกล้วยไม้หรือไม้ดอก การปลูกไม้สน การปลูกสวนป่า การเลี้ยงผึ้ง การเลี้ยงครั่ง การเพาะเห็ด หรืออาชีพการเกษตรอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ไม่มีที่ทำกินหรือมีแต่ไม่เพียงพอ และให้หมายความรวมถึงเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

“กลุ่มเกษตรกร” หมายความว่า เกษตรกรซึ่งรวมกันเป็นกลุ่มโดยมีกฎหมายรับรองให้เป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร

“ผู้ยากจน” หมายความว่า ผู้มีรายได้และทรัพย์สินไม่เพียงพอแก่การดำรงชีพตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนที่อยู่รวมกันเพื่อทำการเกษตรหรือประกอบกิจกรรมเพื่อการดำรงชีพในพื้นที่หนึ่ง โดยมีผู้นำชุมชนและมีกิจการร่วมกันในการจัดการดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนที่มีระบบการจัดการที่สมาชิกของชุมชนจัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินการร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ พัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม หรือพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม

“เครือข่ายองค์กรชุมชน” หมายความว่า กลุ่มองค์กรชุมชนที่มีการรวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำกิจการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อประโยชน์ขององค์กรชุมชนในกลุ่มนั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคาร

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการธนาคาร

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการธนาคาร

“กรรมการผู้จัดการ” หมายความว่า กรรมการผู้จัดการธนาคาร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้ง

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งธนาคารขึ้นเรียกว่า “ธนาคารที่ดิน” เป็นนิติบุคคลและเป็นหน่วยงานของรัฐเรียกโดยย่อว่า “ธ.ต.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Land Bank” เรียกโดยย่อว่า “TLB” มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้ธนาคารมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทน ณ ที่อื่นใดภายในราชอาณาจักรได้เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ

ในการจัดตั้งสาขาหรือตัวแทนตามวรรคหนึ่ง ให้มีการวิเคราะห์ถึงต้นทุนของธนาคาร ประกอบการเสนอคณะกรรมการด้วย และในกรณีให้เห็นสมควรเมื่อได้พิจารณาถึงต้นทุนการดำเนินงานแล้ว คณะกรรมการอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐแห่งใดแห่งหนึ่ง ซึ่งมีที่ทำการในต่างจังหวัด ทำหน้าที่สาขาหรือตัวแทนของธนาคารโดยมีค่าตอบแทนก็ได้

การจัดตั้งสาขาหรือตัวแทนตามมาตรานี้ ให้ทำเป็นประกาศของคณะกรรมการ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒
วัตถุประสงค์

มาตรา ๗ ธนาการมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมและยั่งยืน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ
- (๒) ดำเนินการเพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน และมีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมในการถือครองที่ดิน
- (๓) ดำเนินการเพื่อเป็นแหล่งทุนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูญเสียสิทธิในที่ดินทำกินของเกษตรกร และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนให้มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคงและยั่งยืน
- (๔) ดำเนินการเพื่อคุ้มครองการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศ และสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกรและผู้ยากจนให้มีความมั่นคงและยั่งยืน
- (๕) รวบรวมข้อมูลที่ดิน และเป็นตัวกลางระหว่างผู้ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในที่ดินกับเจ้าของที่ดินที่ยังมิได้ใช้ประโยชน์หรือเจ้าของที่ดินที่ยังไม่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มที่
- (๖) เป็นตลาดกลางที่ดินเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเหมาะสม และยั่งยืน
- (๗) ส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินให้ชุมชนบริหารจัดการที่ดินร่วมกัน ทั้งที่ดินทำกินและที่ดินสำหรับการอยู่อาศัย
- (๘) เป็นกลไกของรัฐในการสำรวจที่ดิน เพื่อสร้างประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ หรือเพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายการพัฒนาชนบทหรือเมือง หรือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของรัฐ

มาตรา ๘ ให้ธนาการมีอำนาจกระทำการภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตาม มาตรา ๗ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่างๆ ในอสังหาริมทรัพย์หรือ สสังหาริมทรัพย์
- (๒) ทำนิติกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการตามวัตถุประสงค์ของธนาการ เช่น ซื้อ ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ทั้งในและนอกราชอาณาจักร ภายใต้ราคาและช่วงเวลาการตัดสินใจที่เหมาะสม ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (๓) ซื้อที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ โฉนดงานจำนองหรือขายฝาก ลงทุนปรับปรุงพัฒนาที่ดิน หรือขยายการทำประโยชน์ หรือเพื่อกิจการอื่นตามวัตถุประสงค์ของธนาการ
- (๔) ให้กู้เงินเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของธนาการ

(๕) กู้เงินหรือออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

(๖) ออก ชื่อ หรือขายตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด รวมทั้งเก็บเงินตามตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมือนี้อย่างกล่าว

(๗) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น พันธบัตรหรือตั๋วเงินคลังตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(๘) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันมีกำหนด จากกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และผู้ที่ทำธุรกรรมทางการเงินกับธนาคาร แต่การรับฝากเงินจากประชาชนทั่วไปต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๙) ค่าประกันการชำระหนี้สินจากการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน

(๑๐) มีบัญชีเงินฝากไว้กับสถาบันการเงินอื่นเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินงานของธนาคาร

(๑๑) เรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้กู้เงินหรือค้ำประกันเงินกู้ และค่าบริการอื่นๆ

(๑๒) ร่วมกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมทั้งสนับสนุนทางการเงินแก่การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๑๓) ลงทุน หรือร่วมลงทุนกับภาครัฐหรือเอกชนเพื่อพัฒนาพื้นที่ และปรับปรุงที่ดินหรือสิทธิประโยชน์ในที่ดิน หรือเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของธนาคาร

(๑๔) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินของรัฐและจัดหาที่ดินของเอกชนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า เพื่อให้เกษตรกรและผู้ยากจนได้ใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง

(๑๕) กระทำการอื่นตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือหน้าที่ของธนาคาร

มาตรา ๙ ห้ามมิให้ธนาคารกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ให้กรรมการหรือกรรมการผู้จัดการ หรือคู่สมรสของกรรมการหรือกรรมการผู้จัดการ กู้ยืมเงิน

(๒) รับหุ้นของธนาคารเองเป็นประกัน

(๓) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กรรมการ กรรมการผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร เป็นค่านายหน้า หรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องแต่การกระทำหรือการประกอบธุรกิจใดๆ ของธนาคาร ทั้งนี้ นอกจากเงินเดือนและเงินอื่นๆ ซึ่งพึงจ่ายตามกฎหมาย

มาตรา ๑๐ ห้ามคณะกรรมการ กรรมการผู้จัดการ พนักงาน และลูกจ้างของธนาคาร รับประโยชน์หรือทรัพย์สินจากธนาคารไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมอันเนื่องมาจากทรัพย์สินที่ธนาคารได้มา หรือรับทรัพย์สินที่ดิน สิทธิในที่ดินที่ธนาคารได้มาหรือบริหารจัดการหรือเข้าทำสัญญารับประโยชน์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมกับธนาคารหรือเสนอสัญญาดังกล่าว

มาตรา ๑๑ ห้ามธนาคารใช้เงินหรือรายได้ของธนาคารเพื่อกิจกรรมในทางการเมือง เว้นแต่การกระทำที่อนุญาตให้กระทำได้ตามกฎหมาย

หมวด ๓

ทุน รายได้ และทรัพย์สิน

มาตรา ๑๒ ทุนและรายได้ในการดำเนินการของธนาคารมาจาก

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาจากสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)

ตามมาตรา ๖๗

(๒) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นทุนประเดิม

(๓) ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีกฎหมายกำหนดให้จัดสรรเป็นของธนาคาร

(๔) การออกหุ้นและออกพันธบัตรรัฐบาลและขายในตลาด ตามมาตรา ๑๓

(๕) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดให้

(๖) เงินหรือทรัพย์สินจากภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่น รวมทั้งจากต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๗) เงินหรือรายได้จากการดำเนินการของธนาคารตามอำนาจหน้าที่ของธนาคาร

(๘) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของธนาคาร

(๙) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร

มาตรา ๑๓ ให้กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้หกพันล้านบาท แบ่งเป็นหกสิบล้านหุ้น มีมูลค่าหุ้นละหนึ่งร้อยบาท โดยให้ธนาคารขายหุ้นให้แก่กระทรวงการคลัง หรือสถาบันการเงินอื่นของรัฐ ส่วนที่เหลือให้ธนาคารขายหุ้นให้แก่กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร สถาบันเกษตรกร ชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน โดยหากมีจำนวนหุ้นคงเหลืออีกจำนวนเท่าใดจึงจะนำออกขายให้แก่ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเอกชน หรือบุคคลอื่น

ให้กระทรวงการคลังซื้อหุ้นของธนาคารได้ตามจำนวนที่เห็นสมควร แต่จะต้องไม่เกินร้อยละห้าสิบเอ็ดของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

ในกรณีที่มีหุ้นเหลือจากการถือหุ้นของกระทรวงการคลัง ให้ธนาคารขายหุ้นแก่ผู้อื่นตามวรรคหนึ่งได้ แต่ถ้าเป็นสถาบันการเงินที่มีใช้เงินเป็นสถาบันการเงินของรัฐหรือบุคคลอื่นที่มีใช้เงินเป็นหน่วยงานของรัฐจะขายหุ้นในจำนวนที่นับรวมกันแล้วเกินกว่าร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดมิได้

ภายใต้บังคับวรรคสองและวรรคสาม บุคคลใดจะถือหุ้นธนาคารเกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดมิได้

หุ้นของธนาคารที่บุคคล ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ดังต่อไปนี้ถืออยู่ให้นับรวมเป็นหุ้นของบุคคลตามวรรคสี่ด้วย

- (๑) คู่สมรสของบุคคลตามวรรคสี่
- (๒) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลตามวรรคสี่
- (๓) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลตามวรรคสี่หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วน
- (๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลตามวรรคสี่หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- (๕) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคสี่หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) ถือหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- (๖) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลตามวรรคสี่หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๓) หรือ (๔) หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตาม (๕) ถือหุ้นรวมกันเกินอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เมื่อปรากฏว่าการได้มาซึ่งหุ้นของธนาคารเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดถือหุ้นเกินจำนวนที่จะถือได้ตามวรรคสี่ บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นในส่วนที่เกินจำนวนดังกล่าวขึ้นยื่นต่อธนาคารมิได้ และธนาคารจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอย่างอื่นให้แก่บุคคลนั้น หรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนในส่วนที่เกินมิได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามวรรคสี่และวรรคหก ให้ธนาคารตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกคราวก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นและก่อนจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใด แล้วแจ้งผลการตรวจสอบต่อรัฐมนตรีตามรายการและภายในเวลาที่รัฐมนตรีกำหนด และในกรณีที่พบว่าผู้ถือหุ้นรายใดถือหุ้นเกินจำนวนที่กำหนดตามวรรคสี่ ให้ธนาคารแจ้งให้ผู้นั้นทราบ เพื่อดำเนินการจำหน่ายหุ้นที่เกินนั้นเสีย

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ธนาคารมีความจำเป็นต้องเพิ่มทุนเรือนหุ้นให้ธนาคารขอเพิ่มทุนเรือนหุ้นได้อีกเป็นคราวๆ โดยขออนุมัติคณะรัฐมนตรี

การกำหนดมูลค่าหุ้นและการขายหุ้นเพื่อเพิ่มทุนเรือนหุ้นตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ความรับผิดของผู้ถือหุ้น ให้จำกัดเพียงเท่ามูลค่าของหุ้นที่ตนถือ

มาตรา ๑๖ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดมาใช้บังคับแก่ธนาคารโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๔

คณะกรรมการและกรรมการผู้จัดการ

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการธนาคารที่ดิน” ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสามคน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปลัดกระทรวงมหาดไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งไม่เป็นข้าราชการประจำ และเป็นผู้มีประสบการณ์ทางการบริหาร การพัฒนาที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ การเงิน การคลัง กฎหมาย ซึ่งมาจากการคัดเลือกตามมาตรา ๑๙ และคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

(๔) กรรมการผู้แทนเกษตรกรหรือผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนสองคน ซึ่งมาจากการคัดเลือกตามมาตรา ๑๙ และคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ให้กรรมการผู้จัดการเป็นกรรมการและเลขานุการและให้กรรมการผู้จัดการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๘ ประธานกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗ (๑) ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการเงินการคลังที่เป็นประจักษ์ว่าสามารถบริหารจัดการธนาคารได้

ให้รัฐมนตรีเสนอชื่อประธานกรรมการตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งพร้อมแสดงเหตุผลความเหมาะสม

มาตรา ๑๙ เมื่อมีกรณีที่จะต้องมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้แทนเกษตรกรหรือผู้แทนองค์กรชุมชนตามมาตรา ๑๗ (๓) และ (๔) ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกจำนวนห้าคนโดยการเสนอชื่อของคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกกรรมการดังกล่าว

คณะกรรมการคัดเลือกจำนวนห้าคนตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยกรรมการธนาคารที่คณะกรรมการธนาคารมอบหมายจำนวนสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ทางการบริหารจำนวนสามคน

ผู้เป็นกรรมการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งจะต้องไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะที่ได้รับการแต่งตั้งและปฏิบัติการตามหน้าที่

ให้คณะกรรมการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งพิจารณาเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการคัดเลือก และให้พนักงานธนาคารที่คณะกรรมการมอบหมายเป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งได้รับคำตอบแทนจากธนาคารตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการคัดเลือกตามมาตรา ๑๙ กำหนดระเบียบว่าด้วยการเสนอรายชื่อการพิจารณาและการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้แทนเกษตรกร และกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้มีการระบุข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถที่ต้องการ และประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับการเสนอชื่ออย่างเพียงพอ และกำหนดวิธีการคัดเลือกที่เหมาะสม

การแก้ไขเพิ่มเติม การยกเลิก หรือการกำหนดระเบียบขึ้นใหม่ จะกระทำได้ก็แต่โดยคณะกรรมการคัดเลือกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ให้คณะกรรมการคัดเลือกเปิดเผยระเบียบที่กำหนดขึ้นตามมาตรา นี้ไว้ในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการคัดเลือกทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเมื่อดำเนินการคัดเลือก และได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้แทนเกษตรกร และกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชนเสร็จสิ้นตามที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเพื่อดำเนินการคัดเลือกในครั้งนั้น

มาตรา ๒๒ ให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการคัดเลือกโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ประธานกรรมการ และกรรมการตามมาตรา ๑๗ (๓) และ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๔ ประธานกรรมการ และกรรมการตามมาตรา ๑๗ (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร
- (๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย หรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงานเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๒๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๓ ประธานกรรมการและกรรมการตามมาตรา ๑๗ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔

มาตรา ๒๖ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่การแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการผู้จัดการ ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของกรรมการทั้งหมด กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนดำเนินงานและงบประมาณประจำปีของธนาคาร

(๒) พิจารณาแผนและประเมินผลการดำเนินงานของกรรมการผู้จัดการ

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารและดำเนินกิจการของธนาคาร

(๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของธนาคาร อันได้แก่ อัตราตำแหน่งเงินตอบแทน ค่าใช้จ่ายอื่น และการสงเคราะห์

(๕) ออกข้อบังคับว่าด้วยการงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการตรวจสอบและสอบบัญชีภายใน

(๖) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับธุรกิจอื่นๆ ของธนาคาร

(๗) ออกระเบียบว่าด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ได้รับจากธนาคาร

(๘) ออกระเบียบอื่นที่เกี่ยวกับผู้ได้รับสิทธิจากธนาคาร

(๙) ออกระเบียบหรือข้อบังคับอื่น อันเป็นอำนาจหน้าที่ของธนาคาร หรือที่ธนาคารได้รับ

มอบหมาย

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษา และคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๒๖ มาใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๐ ให้ธนาคารมีกรรมการผู้จัดการหนึ่งคน

กรรมการผู้จัดการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ และต้องเป็นผู้ที่มีความรู้หรือความชัดเจนเพียงพอเกี่ยวกับการธนาคาร การเศรษฐกิจ การเกษตร การสหกรณ์ หรือกฎหมาย และสามารถทำงานให้แก่ธนาคารได้เต็มเวลา

คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสรรหา แต่งตั้ง และถอดถอนกรรมการผู้จัดการ

มาตรา ๓๑ การแต่งตั้งกรรมการผู้จัดการและการดำรงตำแหน่ง ให้เป็นไปตามสัญญาจ้าง

กรรมการผู้จัดการได้รับเงินเดือนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ กรรมการผู้จัดการย่อมพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔

(๔) คณะกรรมการให้ออก เพราะหย่อนความสามารถหรือบกพร่องต่อหน้าที่ มีมลทิน มัวหมองหรือทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ มติให้กรรมการผู้จัดการออกต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดนอกจากกรรมการผู้จัดการ

มาตรา ๓๓ กรรมการผู้จัดการมีหน้าที่บริหารกิจการของธนาคารให้เป็นไปตามนโยบาย และข้อบังคับของธนาคาร และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคารทุกตำแหน่ง

กรรมการผู้จัดการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของธนาคาร

มาตรา ๓๔ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก กรรมการผู้จัดการเป็นผู้แทนธนาคารเพื่อการนี้ กรรมการผู้จัดการจะมอบอำนาจให้พนักงานของธนาคารผู้ใดปฏิบัติกิจการใดแทนก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร

มาตรา ๓๕ กรรมการผู้จัดการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่งหรือเงินเดือน ลงโทษทางวินัย หรือถอดถอนพนักงาน และลูกจ้างของธนาคารตามข้อบังคับของธนาคาร ในกรณีเป็นพนักงานดำรงตำแหน่งรองกรรมการผู้จัดการ ที่ปรึกษา หัวหน้าฝ่าย หรือตำแหน่งซึ่งเทียบเท่าต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการก่อน

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการของธนาคารและการปฏิบัติงานของพนักงาน และลูกจ้างของธนาคาร เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายหรือข้อบังคับของธนาคาร

มาตรา ๓๖ เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้จัดการว่างลง หรือกรรมการผู้จัดการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองกรรมการผู้จัดการเป็นผู้รักษาการแทนหรือทำการแทนกรรมการผู้จัดการ แต่ถ้าไม่มีรองกรรมการผู้จัดการ หรือรองกรรมการผู้จัดการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของธนาคารคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนหรือทำการแทนกรรมการผู้จัดการ แล้วแต่กรณี

ให้ผู้รักษาการแทนหรือทำการแทนกรรมการผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับกรรมการผู้จัดการ

มาตรา ๓๗ กรรมการผู้จัดการถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและต้องอยู่ภายใต้กฎหมายในการตรวจสอบเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

หมวด ๕

ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการธนาคาร

มาตรา ๓๘ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ และพนักงานของธนาคาร มีหน้าที่ต้องกระทำการและสงวนรักษาประโยชน์และทรัพยากรของธนาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างเช่นบุคคลผู้มีความรอบคอบและสุจริตพึงกระทำในการนั้น

การไม่กระทำการตามหน้าที่ในวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง และเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้นั้นได้

มาตรา ๓๙ เพื่อให้ธนาคารมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดให้ธนาคารจัดตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ ตลอดจนกำหนดองค์ประกอบ คุณสมบัติ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว เพื่อให้ธนาคารมีระบบการบริหารจัดการที่ดีได้

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ และพนักงาน ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของธนาคาร หรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นกรรมการของบริษัทเอกชน หรือบริษัทอื่นที่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันกับกิจการของธนาคารไม่ว่าจะทำเพื่อประโยชน์ตน หรือประโยชน์ผู้อื่น เว้นแต่จะได้แจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง

มาตรา ๔๑ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ และพนักงานคนใดซื้อทรัพย์สินของธนาคาร หรือขายทรัพย์สินให้แก่ธนาคารหรือกระทำธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่งกับธนาคาร ไม่ว่าจะกระทำในนามของตนหรือของบุคคลอื่น ถ้ามิได้แสดงต่อคณะกรรมการและได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการแล้ว การซื้อขายหรือกระทำธุรกิจนั้นไม่มีผลผูกพันธนาคาร

มาตรา ๔๒ คณะกรรมการต้องจัดทำนโยบายจริยธรรมของการดำเนินการ โดยเฉพาะด้านความโปร่งใสและซื่อตรงของพนักงานในกระบวนการจัดซื้อ ให้สิทธิ และพัฒนาที่ดิน

มาตรา ๔๓ ธนาคารต้องจัดทำและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริงของธนาคาร โดยต้องเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้น และประชาชนได้รับทราบและสามารถตรวจสอบได้

มาตรา ๔๔ ประธานกรรมการ กรรมการ และกรรมการผู้จัดการต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อผู้ถือหุ้นหรือผู้ทำธุรกรรมหรือข้อตกลงอื่นกับธนาคาร เพื่อความเสียหายใดๆ อันเกิดจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ทุจริตหรือมีส่วนในการไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

หมวด ๖

การได้มา การจัดการ การดูแลรักษา และการนำไปใช้ประโยชน์ซึ่งที่ดินและทรัพย์สินอื่น ในการดำเนินกิจการของธนาคาร

มาตรา ๔๕ ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ที่นำมาใช้ในกิจการของธนาคารได้แก่ ที่ดินซึ่งธนาคารซื้อ เช่าซื้อ หรือได้มาโดยผลของนิติกรรมสัญญา และให้รวมถึงที่ดินที่มีผู้มอบกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองให้แก่ธนาคารเพื่อใช้ประโยชน์ด้วย ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติให้ธนาคารนำที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นใดมาใช้ในกิจการของธนาคารด้วยก็ได้

มาตรา ๔๖ ที่ดินที่ธนาคารได้กรรมสิทธิ์มาโดยการซื้อ การเช่าซื้อ หรือโดยผลของนิติกรรมสัญญา ให้ที่ดินนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคาร โดยธนาคารสามารถถือกรรมสิทธิ์ไว้และนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของธนาคารได้ และไม่ถือว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินราชพัสดุ

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หรือพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินของธนาคารตามวัตถุประสงค์ การถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินของธนาคารไม่อยู่ภายใต้กฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดระยะเวลาการถือครองกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงิน

มาตรา ๔๗ ที่ดินของรัฐที่ธนาคารถือครองและยังเป็นทรัพย์สินของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถจำหน่ายหรือเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ให้แก่บุคคลอื่นได้ เว้นแต่จะได้ดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดินหรืออนาสภาพตามกฎหมายว่ากรนั้น

มาตรา ๔๘ ธนาคารต้องจัดทำและเก็บรักษาทะเบียนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ของธนาคาร พร้อมด้วยแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลรักษาของธนาคาร ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ และวิธีการทำทะเบียน และการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ดินที่ธนาคารจัดหาประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นที่ดินของรัฐ ธนาคารจะให้สิทธิครอบครองแก่ผู้อื่นได้แต่เฉพาะเป็นการให้เช่าหรือการทำประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่เป็นการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์เท่านั้น

การเช่าตามมาตรา ๕๑ นี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติการเช่าในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับระยะเวลาการเช่าหรือกฎหมายอื่นที่ว่าด้วยระยะเวลาแห่งการเช่า

เงื่อนไขในการเช่า การเช่าใช้ประโยชน์ และระยะเวลาการเช่า ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๐ การปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของธนาคารให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๑ สิทธิในการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับจากธนาคารย่อมสิ้นไปด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่ใช่ที่ดินทำประโยชน์ให้ถูกต้องตามที่ธนาคารกำหนด
- (๒) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อตกลง หรือสัญญา ที่ธนาคารกำหนด

มาตรา ๕๒ การรับบริจาคที่ดินของธนาคาร ที่ดินนั้นต้องไม่ตกอยู่ภายใต้ทรัพย์สินอันเป็นการรอนสิทธิการใช้ประโยชน์ ไม่มีภาระภาษี หรือเป็นที่ดินที่ไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมอันตรายจากสารพิษปนเปื้อน หรือตามเงื่อนไขอื่นที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๗

การกำกับ และการควบคุม

มาตรา ๕๓ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร

เพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ธนาคารชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือทำรายงานเกี่ยวกับกิจการของธนาคาร และมีอำนาจตั้งบุคคลเพื่อตรวจสอบและรายงานกิจการและทรัพย์สินของธนาคาร แต่ไม่ว่าในกรณีใด รัฐมนตรีจะสั่งให้ตรวจสอบหรือรายงานเพื่อทราบกิจการหรือทรัพย์สินของเอกชนคนหนึ่งคนใดโดยเฉพาะที่มีหรือปรากฏอยู่ในธนาคารมิได้

เมื่อรัฐมนตรีได้รับรายงานจากผู้ตรวจสอบแล้ว ถ้าเห็นว่าการดำเนินงานของธนาคารขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีหรืออยู่ในลักษณะอันจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ธนาคารหรือแก่ประโยชน์ของประชาชน รัฐมนตรีมีอำนาจยับยั้งหรือสั่งแก้ไขการดำเนินงานของธนาคารได้

หมวด ๘ การประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา ๕๔ ให้มีการประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นปีละหนึ่งครั้ง ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี เพื่อกิจการดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาอนุมัติงบดุล บัญชีกำไรและขาดทุน
- (๒) พิจารณาอนุมัติการจัดสรรกำไรสุทธิในปีหนึ่งๆ ของธนาคาร ตามที่คณะกรรมการเสนอ
- (๓) พิจารณารายงานกิจการประจำปีของธนาคาร
- (๔) พิจารณาตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี
- (๕) พิจารณาเรื่องอื่นๆ

มาตรา ๕๕ คณะกรรมการจะเรียกประชุมใหญ่สามัญเมื่อใดก็ได้ที่สุดแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๕๖ องค์ประชุมใหญ่สามัญและวิสามัญ จะต้องประกอบด้วยผู้ถือหุ้นหรือผู้แทนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งและมีจำนวนหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหุ้นที่มีผู้ถือแล้ว

มาตรา ๕๗ ในการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้นให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดที่เกี่ยวกับระเบียบการประชุม การลงคะแนนและสิทธิในการออกเสียงลงคะแนน มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๙ การจัดสรรกำไร

มาตรา ๕๘ กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเพื่อจ่ายโบนัสตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ส่วนที่เหลือให้โอนเข้าบัญชีกำไรสะสม

มาตรา ๕๙ ภายใต้บังคับ มาตรา ๕๘ ห้ามมิให้ธนาคารจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากเงินประเภทอื่นนอกจากเงินกำไรสะสม

มาตรา ๖๐ ทุกคราวที่ธนาคารจ่ายเงินปันผล ให้ธนาคารจัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่าย

เมื่อเงินสำรองตามวรรคก่อนมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว หรือมากกว่านั้น ธนาคารจะงดการจัดสรรหรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

หมวด ๑๐

การสอบบัญชีและรายงาน

มาตรา ๖๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อสอบบัญชีของธนาคารประจำปีปฏิทินแรก

มาตรา ๖๒ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี ให้คณะกรรมการเสนองบดุล บัญชีกำไรและขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้วต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณา และให้คณะกรรมการเสนอรายงานกิจการประจำปีของธนาคารต่อที่ประชุมใหญ่พร้อมกันด้วย

มาตรา ๖๓ ให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่แล้ว ต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี รายงานนั้นให้กล่าวถึงผลงานของธนาคารในปีที่ล่วงมาแล้ว คำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของธนาคารและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไป

หมวด ๑๑

บทเบ็ดเสร็จ

มาตรา ๖๔ ในกิจการของธนาคาร ถ้าธนาคารเกี่ยวข้องกับกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้มีการจดทะเบียนในอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ให้ธนาคารได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

หมวด ๑๒

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๕ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างผู้ใดล่วงรู้กิจการของธนาคารอันเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย หรือเป็นกิจการที่คณะกรรมการมีมติให้สงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การเปิดเผยตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
- (๒) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคาร
- (๔) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของธนาคาร หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน
- (๕) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

มาตรา ๖๖ ผู้ใดนอกจากบุคคลตามมาตรา ๖๕ รู้ความลับเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ กระทำด้วยประการใดๆ ให้ผู้อื่นรู้ความลับดังกล่าวซึ่งมิใช่เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายหรือตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๗ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิกสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้โอนบุคลากรของสถาบันบริหารจัดการที่ดิน (องค์การมหาชน) ไปเป็นของธนาคาร และให้ทำการชำระบัญชี โอนบรรดากิจการงบประมาณ หนี้สิน สินทรัพย์ ตลอดจนสิทธิและความรับผิดชอบของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) และโครงการที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี ไปเป็นของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๘ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ทำหน้าที่คณะกรรมการธนาคารไปจนกว่าคณะกรรมการธนาคารเข้ารับหน้าที่ และให้ดำเนินการให้มีคณะกรรมการธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ให้ครบถ้วน

ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๙ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้อำนวยการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน เป็นกรรมการผู้จัดการธนาคาร โดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับเงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง การเลิกจ้าง การประเมินผลการทำงาน และค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นตามสัญญาจ้างที่ทำไว้ต่อสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) และไม่ให้ถือว่าการเปลี่ยนแปลงไปเป็น กรรมการผู้จัดการธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการออกจากงานเพราะสังกัดเดิมเลิกจ้าง และให้ถือว่าระยะเวลาทำงานในขณะที่เป็นผู้อำนวยการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดินเป็นระยะเวลาที่ทำงานให้แก่ธนาคาร

มาตรา ๗๐ ให้ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ที่ประสงค์จะโอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารแสดงความจำนงต่อกรรมการผู้จัดการธนาคารในวาระเริ่มแรกตามมาตรา ๖๙ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยต้องผ่านการประเมินตามที่

คณะกรรมการธนาคารในวาระเริ่มแรกตามมาตรา ๖๘ กำหนด ในกรณีผู้ที่ไม่แสดงความจำนงภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือแสดงความจำนงว่าไม่ประสงค์จะโอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร ให้คณะกรรมการธนาคารในวาระเริ่มแรกจ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างให้เหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่าที่กฎหมายแรงงานกำหนด โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสุดระยะเวลาที่แสดงความประสงค์

ในระหว่างการประเมิณการโอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารตามความในวรรคแรก ให้ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นเท่าที่ได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การเปลี่ยนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะสังกัดเดิมเลิกจ้าง และไม่ให้ถือว่าระยะเวลาทำงานในขณะที่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) เป็นเวลาที่ทำงานให้แก่ธนาคาร แต่พนักงานหรือลูกจ้างต้องได้รับการชดเชยตามระเบียบว่าด้วยค่าตอบแทนการเลิกจ้างของผู้ปฏิบัติงานสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)

กรณีมีผู้ไม่ผ่านการประเมินเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร ให้คณะกรรมการธนาคารในวาระเริ่มแรก จ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างให้เหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่าที่กฎหมายแรงงานกำหนด

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) เป็นการชั่วคราว อาจขอเปลี่ยนเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของธนาคาร โดยใช้สิทธิแสดงความประสงค์ตามความในมาตรา ๗๐ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีต้นสังกัดก่อนด้วย

ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง สิ้นสุดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) หรือไม่แสดงความจำนงภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือไม่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีต้นสังกัดให้ไปปฏิบัติงานที่ธนาคาร ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานเดิมไม่ต่ำกว่าตำแหน่งและเงินเดือนเดิมตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติ

มาตรา ๗๒ ในระหว่างที่ไม่มีระเบียบ ข้อบังคับ ของธนาคาร ให้มีระเบียบและข้อบังคับของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ที่มีอยู่มาใช้บังคับไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี